

er ca. 800,000 Kr., det er altsaa en lille Million. Det er ikke saa lidt i Løbet af 6 Aar at blive blokket for ekstra til Kirken. Det skaber ikke Velvillie over for Kirkesagen eller over for Præsterne. Denne Udvikling er saare beklagelig. Vi, Socialdemokraterne, beklage det jo særlig fra et alment borgerligt Synspunkt, fra et verdsligt Standpunkt. Vi ere et Parti, i hvis Program det hedder, at Religionen er en Privatsag. Det, tror jeg, er Aarsagen til, at vi, der ønske at komme mere og mere i Retning af Kirkens Adskillelse fra Staten, se paa disse Sager fra et rent verdsligt, borgerligt Standpunkt. Men, og det maa have nogen Vægt i dette Ting, heller ikke fra Kirkens Standpunkt kan man glæde sig over denne Udvikling, og det er ogsaa vitterligt. Det ville ærede Medlemmer vide, ogsaa det ærede Medlem for Nykøbing (K. Bjerre), der følger meget nøje med paa dette Omraade, at Kirkefolket har protesteret mod denne Ekstraskat. Jeg husker, at vi, da vi for 2 Aar siden overvejede Kirkelovene i et Udvalg, hvortil ogsaa den kirkelige Ligningslov var bleven henvist, modtog en Deputation med Pastor Ussing i Spidsen og forskellige andre af de Mænd, der have spillet en betydelig Rolle i det mere frivillige Kirkearbejde i København, og som meget indtrængende bad os om ikke at gaa ind derpaa, men derimod stryge den Paragraf i Kultusministerens oprindelige Kirkelove, som indeholdt Bestemmelsen om den kirkelige Ligningskat. Udvalget kunde ikke tage Hensyn dertil, og Kultusministeren vilde ikke tage Hensyn dertil. Nu tror jeg nok, at Modvillien fra Kirkens Side blev afdæmpet noget, da det gik op for Kirken, at Kirkeloven ikke blev gennemført i den oprindelige Skikkelse med den Valgret og den Indflydelse paa Præsteembedernes Besættelse, som oprindelig var paatænkt. Det kunde være, at der var en lille Smule Hykleri med i Spillet efter den gamle Vise af Erik Bøgh om Præsten: Selv naar Prædikanten gaar fra Bassen op til Diskanten, er det min Sandten en lille Smule Hykleri. Saaledes kan der paa det kirkelige Omraade være en lille Smule Hykleri, og saadan kan det maaske ogsaa have været her, at naar man særlig rettede sit Angreb paa Skattebestemmelserne, tænkte man maaske nærmest paa at gøre Modstand mod Valgretten, mod det demokratiske, som laa i Kirkelovene. Men i hvert Fald er det sikkert, at der kom en Protest fra Kirkens Side mod denne kirkelige Ekstraskat. Der kom en Deputation til os og protesterede, og den er senere

gentaget. Men saa skete det, at Kirkelovene ikke gik igennem i deres oprindelige Skikkelse, og saa var Protesten ganske vist ikke saa stærk; den var betydelig afdæmpet, da man slap for Valgretten, men Protest var der. Jeg husker en Artikel i Kristeligt Dagblad, som hævdede, at det var ikke paa den Maade, man gjorde Kirken populær. Altsaa denne Udvikling har været heldig. Men det, der nu sker, er et Brud paa den Udvikling, et Brud paa den glædelige historiske Udvikling, der foregik her i København fra Aarene omkring 1895—96 til henimod 1901, et Brud paa den historiske Udvikling, som jeg maa beklage, baade fra et almindelig verdsligt, borgerligt Standpunkt, men som er noget, der ogsaa maa beklages fra det kirkelige Standpunkt, som jeg ved har megen Tilslutning her i Tinget fra forskellige Hold. Jeg synes, at dette Brud paa denne Udvikling forøges yderligere ved det Lovforslag, hvormod der her er Tale, fordi det gaar ganske i Retning, er inspireret ganske af samme Aand som de øvrige Forslag fra Ministerens Side, som ere blevne gennemførte i de senere Aar. De ville se, at i § 1 undtages Medlemmer af St. Petri tyske Menighed fra at betale denne Skat, fordi Medlemmer af denne Menighed fra tidligere Tid have været fri for saadanne almindelige folkelige Byrder, fordi de selv lønnede deres Præster og selv ordnede deres kirkelige Forhold. Jeg spørger den ærede Kultusminister og de ærede Medlemmer af dette Ting: Naar Medlemmer af St. Petri Menighed skulle være undtagne . . . (Munterhed!) Det er ikke noget at le af. Det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Birck) maa virkelig erkende, at selv om St. Petri Menighed ikke ligger i hans Valgkreds — for øvrigt tror jeg, at der er Medlemmer af St. Petri Menighed, der bo i det ærede Medlems Valgkreds — saa har det ærede Medlem en Pligt . . . (Afbrydelse.) Ja, det ærede Medlem for Odense bekræfter det . . . saa har det ærede Medlem, siger jeg, som Rigsdagsmand og københavnsk Borger en Pligt til at varetage St. Petri Menigheds Medlemmers Interesser. Selv om de ere Tyskere og deres Forældre have været Tyskere, ved jeg, at det ærede Medlem staar paa et saadant Dannelsesniveaue, paa et saadant Kultur-niveaue, at han ikke lider af de gamle nationalistiske Fordomme og tror, at fordi en Mand er Tysker, at den ene er en Tysker og den anden er dansk, saa skulde Tyskeren derfor staa uden for Lands Lov og Ret. Det tror jeg, det ærede Medlem